

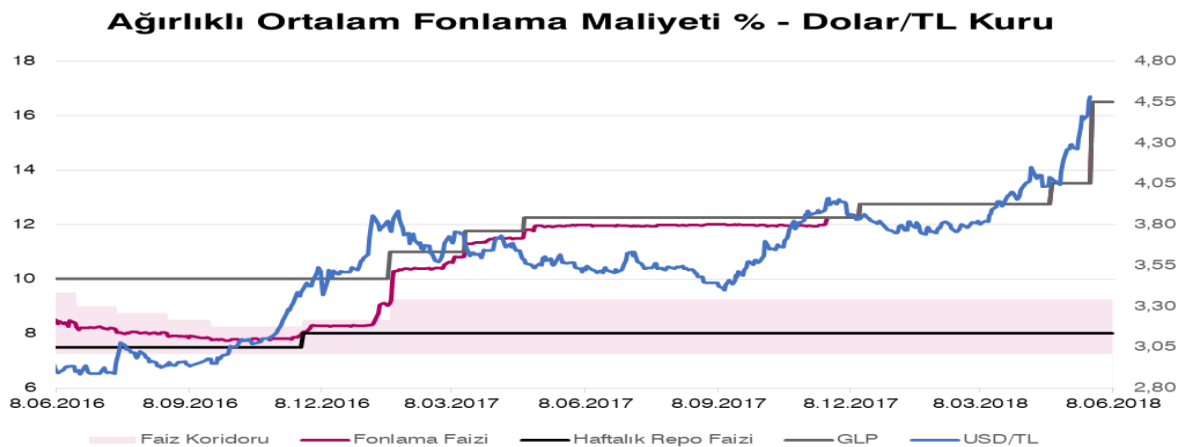
**MERKEZ BANKASINDAN HAMLELER &
PARA POLİTİKASI KURULU KARARI**

TCMB, rezerv opsiyonu mekanizması kapsamında döviz imkân oranı üst sınırını yüzde 55'ten yüzde 45'e düşürerek yaklaşık 6,4 milyar Türk lirası likiditeyi piyasadan çekerek, yaklaşık 2,2 milyar ABD doları tutarında döviz bankaların kullanımına sundu. Döviz likiditesini destekleyici ek tedbirler almaya devam eden TCMB, 1 aylık Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım ihalelerindeki tutarı 150 milyon ABD dolarından 250 milyon ABD dolarına yükseltti. Böylece vadeli döviz satım pozisyon tutarı mevcut 5,3 milyar ABD dolarından 7,1 milyar ABD dolarına ulaşabileceğini öngörmekte. Eş zamanlı olarak günlük olarak düzenlenen TL Depoları Karşılığı Döviz Depoları ihale tutarı 1,25 milyar ABD dolarından 1,5 milyar ABD dolarına yükseltildi. Mevcutta en fazla 6,25 milyar ABD doları olan söz konusu ihalelerin toplam bakiyesinin 7,5 milyar ABD dolarına ulaşabileceği belirtildi.

TCMB yayınladığı basın duyurusunda "Piyasalarda gözlenen sağlıksız fiyat oluşumları yakından takip edilmektedir. Gelişmelerin enflasyon görünümü üzerindeki etkileri de dikkate alınarak gerekli adımlar atılacaktır." ifadesinde bulundu. Yapılan açıklama, para politikasında faiz artırımını yönündeki beklentileri güçlendirdi.

2018 yılının ikinci çeyreğinde gerçekleştirilecek Türk Lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım ihalelerine ilişkin takvimin güncellendiğini ve 2018 yılı boyunca vadeli döviz satım pozisyon tutarının ulaşabileceği üst sınırın 10 milyar ABD doları olarak belirlendiğini duyurdu. Ardından TCMB, reeskont kredilerinin geri ödemelerinin lira ile yapılabileceğini ve döviz kurlarının, USD/TL için 4,20, EUR/TL için 4,90 ve GBP/TL için 5,60'da sabitlendiğini duyurdu.

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) gerçekleştirdiği olağanüstü toplantıyla geç likidite borç verme faiz oranını 300 baz puan artırarak yüzde 13,50'den yüzde 16,5 seviyesine çıkardı. Banka bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını (politika faizi), gecelik borç verme faiz oranını (üst bant) ve gecelik borçlanma faiz oranını (alt bant) ise değiştirmeyerek sırasıyla yüzde 8,0; yüzde 9,25 ve yüzde 7,25'de sabit tuttu. Yapılan açıklamada "Yakın dönemde piyasalarda gözlenen sağlıksız fiyat oluşumları ve enflasyon beklentilerinde süregelen yükseliş genel fiyatlamaya davranışlarına dair riskleri artırmıştır. Bu çerçevede Kurul, fiyat istikrarını desteklemek amacıyla güçlü bir parasal sıkılaştırma yapılmasına karar vermiştir" denildi.

KÜRESEL FİNANS KURUMLARINDAN TÜRKİYE DEĞERLENDİRMELERİ

Dünya Bankası, Türkiye'nin bu yıl yüzde 4,7, 2019'da yüzde 4,4, 2020'de yüzde 4,0 büyüyeceğini tahmin etti. Tüketici fiyatlarının bu yıl yüzde 10,4, gelecek yıl yüzde 9,0 ve 2020'de yüzde 8,2 olacağı öngörüsünde bulunurken cari denge/GSYH tahmini bu yıl için yüzde -5,7, 2019'da yüzde -5,6 ve 2020'de yüzde -5,5 şeklinde oluştu. Net doğrudan yatırımların bu yıl yüzde 1,1, 2019 ve 2020'de yüzde 1,2 artacağı tahmin edilirken, ihracat büyüme tahmini bu yıl için yüzde 6,7, 2019'da yüzde 5,5 ve 2020 için yüzde 5,0 oldu.

Moody's yaptığı açıklamada, fonlama ve varlık kalitesi ile ilişkili aşağı yönlü risklerden kaynaklı olarak Türkiye'nin bankacılık sistemi için görünümün negatif olduğunu bildirirken, Türk ekonomisinde 2017 yılında yüzde 7,0 olan büyümenin 2018 yılında yüzde 4,0'e ve 2019'da yüzde 3,5'e yavaşlayacağını tahmin ettiğini açıkladı.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P, Türkiye'nin yabancı para cinsinden uzun ve kısa vadeli kredi notlarına BB/B'den BB-/B seviyesine, yerel para para cinsinden uzun ve kısa vadeli notunu da BB+/B'den BB/B seviyesine indirirken görünümü "durağan" olarak belirledi. Kredi notunun düşürülmesine neden olarak Türk Lirası'ndaki değer kaybının ve kurdaki oynaklığın Türkiye'nin finansal istikrarı için risk oluşturmasını gösteren S&P, dış finansman bileşiminin kısa vadeli borca kaydığını vurguladı. Özel sektörde sıkıntının işaretlerinin görülmeye başlandığını ve sermaye çıkışı ile TL'de değer kaybının bu trendi hızlandırabileceğini ifade etti.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) bir önceki aya göre yüzde 1,1 düşerken geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,6 artışla 109,9 değerini aldı. Mevsim etkisinden arındırılmış RKGE ise aylıkta yüzde 0,1 azalırken, yıllıkta ise yüzde 1,8 artışla 106,7 oldu.

Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 2,8 geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,0 azalarak 69,9 değerini aldı. Mart ayı ile beraber tekrar düşüşe geçen Bloomberg HT Tüketici Güven Ön Endeksinin Mayıs ayında bir önceki ayın nihai endeksine göre yüzde 8,60 gerileyerek 67,91 değerini gördüğünü görmüştük.

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 5,3 oranında azalarak 92 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 3,2 oranında azalarak 97,1 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi yüzde 2,1 oranında azalarak 77,2 değerine geriledi.

Ekonomik güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 5 oranında azalarak 93,5 değerine geriledi. Aylık bazda tüm alt endekslerde gerileme gözlenirken, bu aynı zamanda 2008 yılından sonraki en düşük Mayıs ayı gerçekleşmesi oldu. Mayıs ayında yıllık bazda sadece imalat sektörü güven endeksi

yüzde 1,8 artış gösterirken, aylık bazda tüm alt sektörlerde bozulma gerçekleşti. Böylece tüketici güven endeksi 69,9'a, inşaat sektörü güven endeksi 77,2'ye hizmet sektörü güven endeksi 92,0'ye, perakende ticaret sektörü güven endeksi 97,1'e ve reel kesim güven endeksi 106,7'ye değerine geriledi.

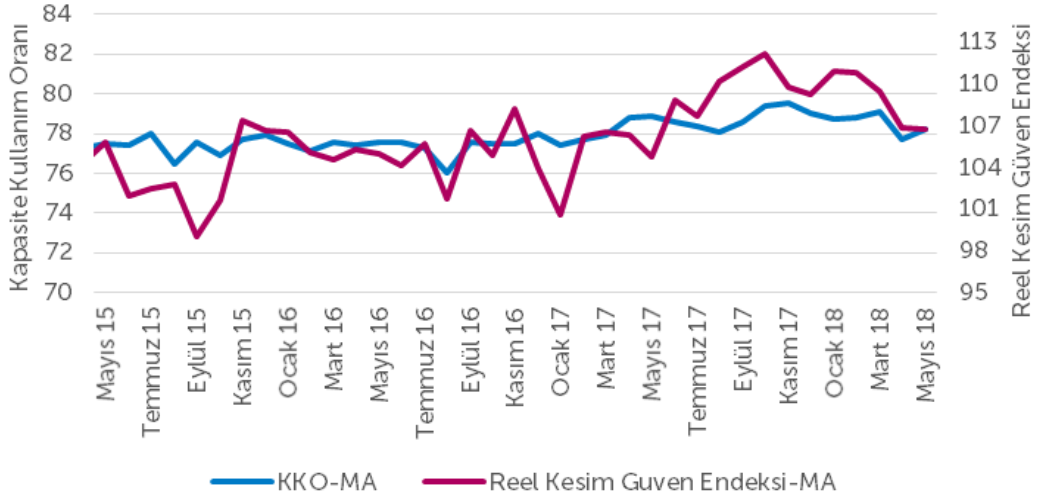
Ocak ayında 102 seviyesinde olan hizmet sektörü güven endeksi, aylık bazda yüzde 5,3, yıllık bazda ise yüzde 9,8 düşüş gösterdi. İnşaat sektörü güven endeksi, yıllıkta yüzde 10,6 oranı ile en fazla düşüş kaydeden endeks olarak dikkat çekti. Mayıs ayında alt endekslerden perakende ticaret sektörü güven

endeksinin 97,1'e gerilemesi ile reel kesim güven endeksi 100 referans değerinin üzerinde yer alan tek endeks oldu.

**Tüketici Güveni
Mayıs Ayında Azaldı
Reel Kesim
Güveni Geriledi**

Kapasite Kullanım Oranı ve Reel Kesim Güven Endeksi (mea)

Kaynak: TCMB

SANAYİ SEKTÖRÜ

Kapasite Kullanımı
Mayıs ayında 0,9%
puan azaldı

Sanayi üretim endeksi Mart ayında yıllıkta, arındırılmamış seride yüzde 6,8, takvim etkisinden arındırılmış seride yüzde 7,6 arttı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seri ise yüzde 7,8 artış gösterdi. Bir önceki yılın Mart ayı gerçekleştirmeleri ile karşılaştırıldığında, arındırılmamış ve takvim etkisinden arındırılmış seri

yüzde 6,5, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seri ise yüzde 6,1 artış göstermişti.. Bir önceki yılın aynı çeyreği ile karşılaştırıldığında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksinin yüzde 9,8 artış kaydettiğini görmekteyiz.

Geçen yılın son çeyreğinde bu artış yüzde 10,5 düzeyindeydi. Sanayi üretiminde ivme kaybı söz konusu olsa da bu güçlü veriler ilk çeyrekte büyümenin yüzde 7 düzeyinde olacağını düşündürmekte.

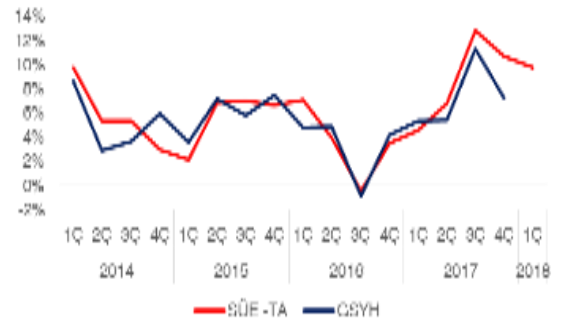
Mayıs ayı Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki aya göre

0,6 yüzde puan artarken, geçen yılın aynı ayına göre 0,9 yüzde puan azalarak yüzde 77,9 değerini aldı. Mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak baktığında ise KKO aylık bazda 0,5 yüzde puan artarak, yıllık bazda 0,7 yüzde puan azalarak yüzde 78,2 olarak gerçekleşti.

Sanayi Üretimi
%6,8 Arttı

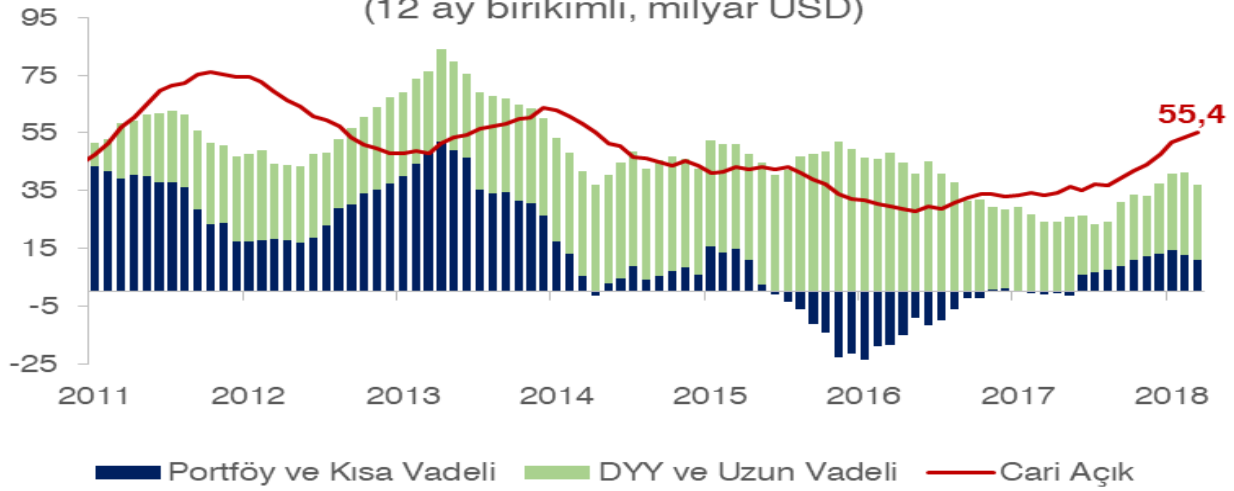
Büyüme ve Sanayi Üretimi (Çeyreklik, yıllık %)

ÖDEMELER DENGESİ

Cari İşlemler Dengesi Mart'ta bir önceki yıla göre yüzde 54 oranında artarak 3,12 milyar dolardan 4,81 milyar dolara yükselirken piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Mart ayında 33,46 milyar dolar olan birikimli cari açık yüzde 65 artışla 55,38 milyar dolara yükselmiş oldu. Bu düzey aynı zamanda Mart 2014'ten bu yana en yüksek seviyeye de işaret etmekte. Açığın GSYH'ye oranı ise yüzde 6,3'ten yüzde 6,5'e yükseldi. Orta Vadeli Plan'da 2018 yılında cari işlemler dengesinin 40 milyar dolar açık vermesi ve açığın

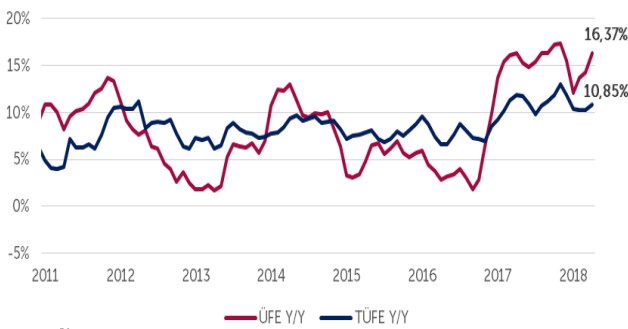
GSYH'ye oranının yüzde 4,3 olacağı öngörülmekte. Mart ayında ithalat ve ihracat verilerinin cari açık üzerinde etkisi dikkate alındığında net altın ticaretinin etkisi 1,17 milyar dolar ve net enerji ticaretinin etkisi 2,98 milyar dolar ithalat yönünde olduğu görülmekte. Turizm gelirlerinin olumlu katkısı ise cari açık üzerinde devam ediyor. Birikimli net turizm gelirleri Mayıs 2016'dan bu yana en yüksek seviyeye ulaşırken, Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda yüzde 30 oranında artarak 18,29 milyar dolar oldu. Geçen yılın aynı döneminde bu katkı 14,05 milyar dolar düzeyindeydi.

Cari İşlemler Açığı Finansmanı
(12 ay birikimli, milyar USD)

Birikimli Cari Açık 55,3 milyar \$ oldu

ENFLASYON

Y-ÜFE Enflasyonu ve TÜFE (Y/Y, %)

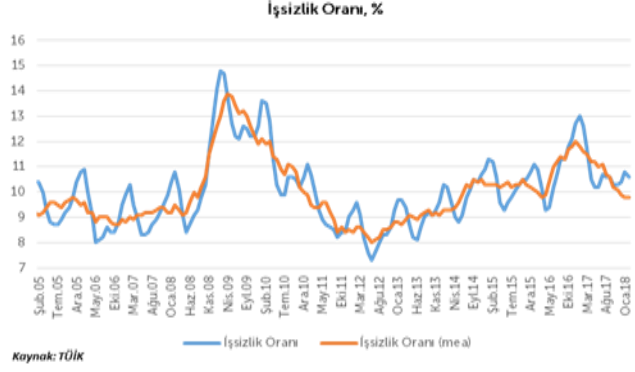

Kaynak: TÜİK

Nisan ayında tüketici fiyatları yüzde 1,87 oranında artarak yüzde 1,50 olan piyasa beklentisini aştı. Böylece yıllık enflasyon 0,61 puan artarak yüzde 10,85 oldu. Çekirdek enflasyon göstergelerinden özel kapsamlı TÜFE-B ve TÜFE-C endeksleri ise sırasıyla 0,59 ve 0,80 puan artışla yüzde 12,54 ve yüzde 12,24 oranında gerçekleşti. Yurt içi üretici fiyatları Nisan ayında yüzde 2,60 oranında artarken, yıllık enflasyon 2,09 puan yükselerek yüzde 16,37 olurken aylıkta enerji ve ara malı ürünlerindeki fiyat artışlarının belirleyici olduğu görülmekte. Tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı maliyet yönlü baskıların güçlü seyrini koruduğu görülmekte.

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

2017 yılının Şubat ayında yüzde 12,6 olan işsizlik oranı 2018 yılı Şubat ayında yüzde 10,6'ya gerilerken bir önceki aya göre 20 baz düşüş gösterdi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yılın Şubat ayında yüzde 11,6 seviyesinden 2018'de yüzde 9,8'a gerilerken bir öncekin ayın verisi de yüzde 9,8'e revize edildi. Bir önceki aya göre 10 baz puan artış gösteren işgücüne katılım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre de 40 baz puan artarak yüzde 52,2 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılım oranı ise bir önceki aya göre 10 baz puan, geçen yılın aynı dönemine göre 50 baz puan artışla yüzde 53,2'ye yükseldi. Geçen yılın aynı döneminde yüzde 14,8 olan Tarım Dışı İşsizlik yüzde 12,5'e gerilerken bir önceki aya göre 20 baz puan düşüş kaydetti. Mevsim etkisinden arındırılmış tarım dışı işsizlik rakamı ise aylıkta 10 baz puan, yıllıkta 230 baz puan gerileyerek 11,6 oldu. İç talebin seyri ve gücü hakkında fikir veren istihdamdaki yıllık artış hızı Ocak'ta yüzde 5,1 düzeyinden Şubat ayında yüzde 4,5'e, yüzde 5,9 olan tarım dışı istihdamdaki yıllık artış hızı da yüzde 5,8'e gerilerken son üç aydır ivme kaybına işaret etmekte.

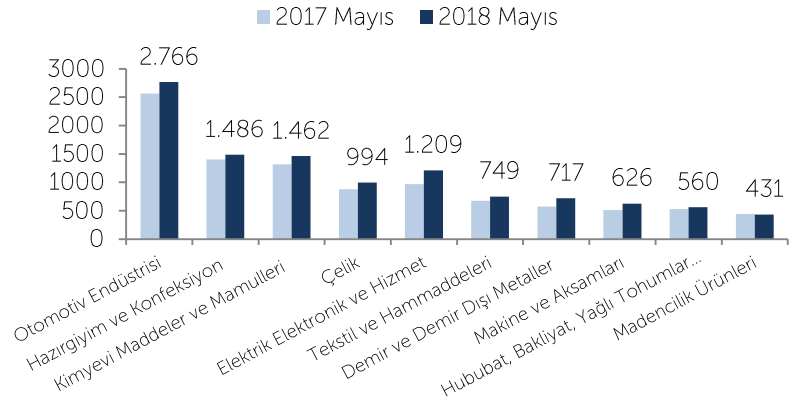

İHRACATTAKİ GELİŞMELER

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre Mayıs ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,2 artışla 14 milyar dolara yükseldi. Miktar bazında ihracat ise Mayısta yüzde 3,8 artarak 10,5 milyon ton oldu. Yılın ilk 5 ayında ihracat yüzde 9,3 artışla 69 milyar dolara çıkarken, son 12 ayda ise bir önceki yıla göre yüzde 10,1 artışla 161,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörel bazda Mayıs ayında en fazla ihracatı 2,8 milyar dolarla otomotiv sektörü yaptı. Otomotivde artış bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,9 oldu. Bu sektörü 1,49 milyar dolarla Hazır giyim ve Konfeksiyon ile 1,46 milyar dolarla Kimyevi Maddeler sektörleri takip etti.

Mayıs ayında en fazla ihracat artışı yaşayan sektörler yüzde 65,8 ile Yaş Meyve ve Sebze, yüzde 44,3 ile Savunma ve Havacılık Sanayii ve yüzde 25,8 ile Demir ve Demir Dışı Metaller oldu. Genele bakıldığında tarım ihracatı yüzde 13,6 sanayi ürünleri ihracatı yüzde 12,6 artarken, madencilik ürünleri ihracatı yüzde 3,3 azaldı.

Sektörler Bazında İhracat (milyon \$, İlk 10 Sektör)

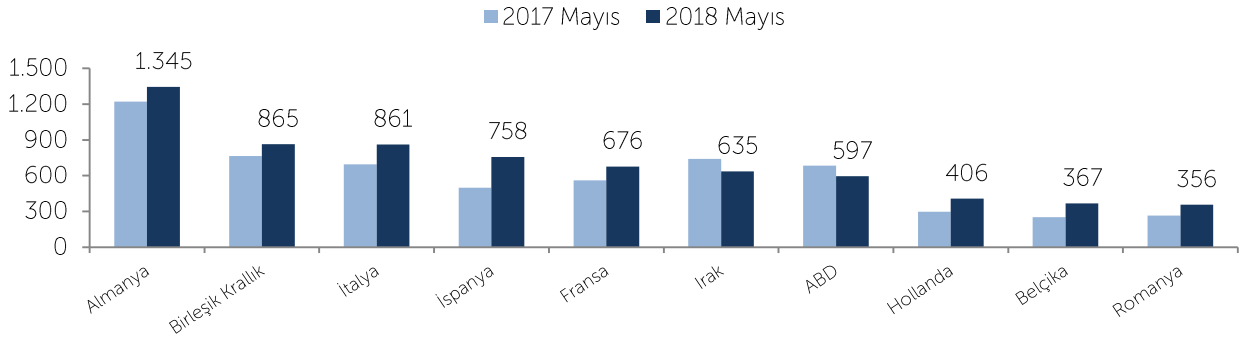

KAYNAK: TİM

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

İhracat pazarlarına bakıldığında Mayıs ayında 154 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat yapılan ilk 5 ülkeden Almanya'ya yüzde 10,2, İngiltere'ye yüzde 13, İtalya'ya yüzde 23,8, İspanya'ya yüzde 51,8 ve Fransa'ya yüzde 20,3 artış kaydedildi. En fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında en yüksek artış ise yüzde 56 ile Rusya'ya oldu. Ülke grubu bazında bakıldığında Mayısta AB'ye ihracat yüzde 18,8 artarken, AB'nin ihracattaki payı yüzde 51,6 oldu. Afrika'ya ihracat yüzde 27,7; Bağımsız Devletler Topluluğu'na yüzde 14,1 artarken, Orta Doğu'ya yüzde 6,7, Kuzey Amerika Ülkelerine ise yüzde 9,9 azaldı.

Ülkelere Göre İhracat (milyon \$)

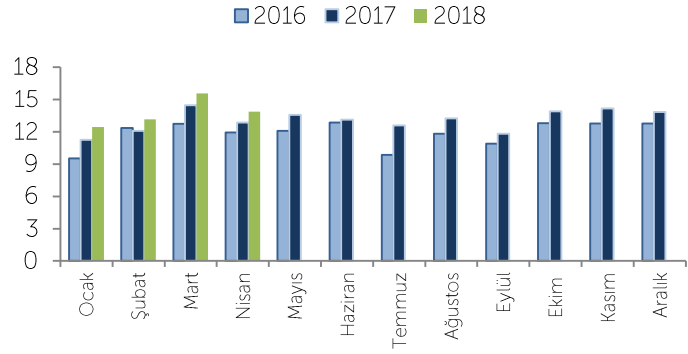

KAYNAK: TİM

DIŞ TİCARET DENGESİ

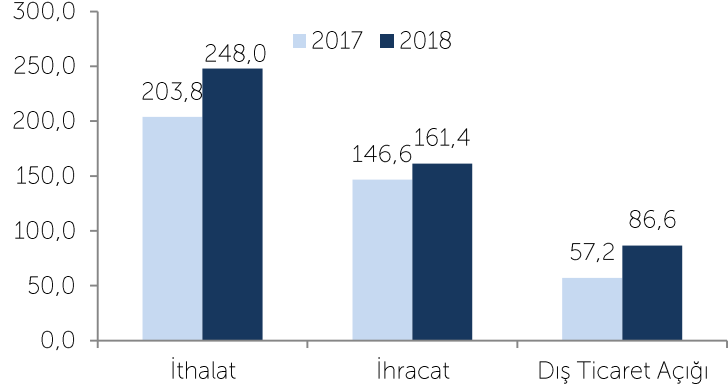
Nisan ayında dış ticaret açığı yüzde 35,6 artarak 6,68 milyar dolar olurken, 12 aylık birikimli dış ticaret açığı 86,66 milyar dolara yükselerek 2014 yılının Haziran ayından sonraki en yüksek düzeyine çıktı. İhracat 2017 yılı Nisan ayına göre yüzde 7,8 artışla 13,87 milyar dolar, ithalat ise yüzde 15,6 artışla 20,55 milyar dolar olarak gerçekleşti. Yılın başından beri gördüğümüz tablo bu ay da tekrar ederek Nisan ayı ihracatı, 1996 yılından bu yana en yüksek Nisan ayı gerçekleşmesi olarak tarihe geçti. Geçen yılın ilk dört ayı itibarıyla 50,67 milyar dolar düzeyinde olan ihracat yüzde 8,6 artışla 55,03 milyar dolar olurken, ithalat yüzde 20,8 artışla 68,22 milyar dolardan 82,45 milyar dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 72,3 iken Nisan'da yüzde 67,5'e geriledi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere baktığımızda, ihracat bir önceki aya göre yüzde 4,4 azalırken ithalat yüzde 1 artmış bulunmakta. Yıllık bazda ise ihracattaki yüzde 7'lik artışa karşılık ithalatın yüzde 15,4 arttığını görmekteyiz. İhracat, 12 aylık birikimli olarak bakıldığında yüzde 0,6 artışla 160,35 milyar dolardan 161,36 milyar dolara yükselirken, ithalat yüzde 1,1 artışla 245,25 milyar dolardan 248,02 milyar dolara yükseldi. Böylece dış ticaret açığı yüzde 2,1 artışla 84,91 milyar dolardan 86,66 milyar dolara yükselirken, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 65,4'ten yüzde 65,1'e geriledi.

İhracat (milyar \$)

KAYNAK: TÜİK

Dış Ticaret (Nisan-Nisan, milyar \$)

KAYNAK: TÜİK

İhracat Nisan Ayında
%7,8 Arttı

İthalat
%15,6 Arttı

AVRUPA EKONOMİSİ

Avrupa Merkez Bankası'nın 25-26 Nisan toplantı tutanakları yayınlandı. Avrupa Merkez Bankası politika yapıcıları, Euro Bölgesi'nde büyüme hızının hala sağlam olduğunu tekrar onaylasa da, korumacılığın bölge ekonomisi için önemli bir belirsizlik olduğunun altını çizdi.

Euro Bölgesi 2018 yılı 1. çeyrek büyümesi ilk tahmin rakamlarına göre bir önceki çeyrekteki yüzde 0,7'lik büyümenin ardından, 2018'in ilk çeyreğinde yüzde 0,4 büyüyerek son 6 çeyreğin en

düşük düzeyine geriledi. Yıllık bazda ise büyüme 2017 son çeyreğindeki yüzde 2,8'den yüzde 2,5'e yavaşladı.

Euro Bölgesi'nde 12 aylık TÜFE enflasyonu Nisan'da Mart'taki yüzde 1,3'lük düzeyinden yüzde 1,2'ye gerilerken, son 3 aydır yüzde 1'de yatay seyreden 12 aylık çekirdek enflasyon yüzde 0,7'ye gerileyerek beklentilerin altında kaldı.

ABD EKONOMİSİ

ABD Başkanı Donald Trump İran'ın nükleer programını kısıtlamaya yönelik anlaşmadan ülkesinin çekileceğini ve İran'a yönelik finansal yaptırımların yeniden getirileceğini söyledi. ABD Hazine Bakanı Mnuchin, ABD ve Çin arasında gümrük vergisi üzerinden yaşanan gerginliği bir anlaşma zemininde sonlandırmak için beklemeye aldıklarını açıkladı.

Fed, beklendiği üzere politika faizinde bir değişikliğe gitmedi. Toplantı metninde önemli bir sürpriz olmamakla birlikte, enflasyon görünümüne dair güven bir miktar artarken, ekonomik aktivitenin gücüne yönelik vurgunun ise ılımlı olduğu görüldü. Federal Açık Piyasa Komitesi'nin toplantı tutanakları, kısa vadeli gösterge faizinin Haziran toplantısında yükseltilmesinin muhtemel olduğuna işaret etti. Tutanaklarda ayrıca, bazı katılımcıların toplantı sonrasında yapılan açıklamada ileri dönük yönlendirmenin revize edilmesinin uygun olabileceğini not ettikleri de belirtildi.

Fed Başkanı Jerome Powell, Fed'in faiz artırımlarının küresel finansal piyasalar ve gelişmekte olan ekonomiler için düşünüldüğü kadar büyük bir risk yaratmayabileceğini söyledi. Fed faiz kararlarının gelişmekte olan piyasalara son yıllardaki sermaye akışı üzerinde sınırlı bir etkiye sahip olduğunu düşündüğünü belirterek, "Bazı yatırımcılar ve kurumlar, gelmekte olan politika sıkılaştırma için iyi hazırlanmamış olabilirler" dedi.